

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Ivdiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

52. Quid si in processu vel forma inquisitionis interveniat defectus substantialis, & reus non opponat iudici talem defectum, sed veritatem ipso non obstante fateatur? Et quid de iudice per justas ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

na interdicti, & aliis poenis.

51. Ultima difficultas est de Judice, quando contra jus aliquid novit à reo, vel à teste, possit ex eo procedere? v. g. Judex à reo vel teste extorquet, per metum gravem, aut etiam levem, criminis confessionem: item promittit reo si ceterè criminis impunitatem, si delictum fateatur: postea ex tali confessione reum punire? Varii sunt dicendi modi. **Cajet: opus: 17. respons: resp: 5. v. in secundo:** afferit non posse ex eo juridicè Judicem procedere, si alia via sufficientem notitiam non habet. Alii verò alias ponunt limitationes. **SIT Conclusio prima,** quando Judex ipse extorsit metu gravi criminis manifestationem, quamvis reus manifestet testes per quos possit convinci, non potest Judex procedere. Ratio, quia cum causa fuerit injusta, quidquid ex ea sequitur nullari debet. **L. non dubium C. de leg: L. fin: ff de constit: pecun: Cajet: Navar: Sotus: lib: de secreto. membr: 3. quest: 1.** qui tamen in casu quo Judex metum solùm levem incuteret per minas tormentorum, & hujusmodi notat, non esse adeò certum, quod ex tali

confessione non posset procedere: quia licet Judex aliquam inferret injuriam, tamen non tam censet ut extorsisse, quam reus liberè propalasse: sed de hoc statim Concl. 2. Deinde dicit quod si ex non punitione criminis sic extorti, grave suboritur scandalum, ut si crimen esset fædissimum, & pertalem rei confessionem esset jam publicatum & certissimum in toto populo: posset Judex punire ad sedandum scandalum, quamvis id ipsum valde dubitanter affirmet. Infert præterea Antoninus Gomez tom. 3. var. ref. cap. 13. n. 25. contra Bald. 1. quod si reus positus est in tortura: non præcedentibus legitimis iudiciis, & in tortura confessus est delictum, licet postea elapsio die naturali perseveret, & confessionem ratificet, non posse condemnari, quia tortura fuit injusta. Secundò si reus non potest torqueri privilegio personæ, ut quia est in dignitate positus, aut aetatis minoris, vel senectutis, confessionem similiter ratificatam esse nullam. idemque esse si semel tortus postea iterum injustè torqueatur: aut à tortura apellet, quia tortura semper injusta fuit.

fuit. Altera conclusio quando Judex etiam
 absque metu gravi, sed per injustas inter-
 rogationes extorsit confessionem à Reo,
 qui injustitiam interrogationis ignorabat,
 tunc probabilius est non posse pro-
 cedere ex tali cognitione. Ratio, quia in-
 juriam faciens, eam corrigere; non au-
 tem continuare tenetur: quod non po-
 test præstare Judex, nisi cesset à persecu-
 tione talis causæ: & confirmatur à pari,
 quia de extracto ab Ecclesiâ per injuriam
 idem fatentur DD. communiter. *Dixi qui*
injustitiam ignoravit, quia si reus sciens con-
 fessionem esse injustam & indebitam, &
 potens retractare non retractet, proba-
 bilius est ex tali confessione posse Judi-
 cem procedere & punire. Ratio, quia ipse
 reus in hoc casu videtur cedere juri suo,
 & metus levis pro nullo reputandus est:
 & facit pro hac conclusione, quod quan-
 do in processu vel forma inquisitionis in-
 tercessit aliquis defectus in substantiali-
 bus, & reus non opponat Judici talem de-
 fectum, sed ipso non obstante fatetur ve-
 ritatem, potest tunc Judex ex tali confes-
 sione procedere & punire reum, ut colli-

gitur ex cap. de confess. in 6. & docet Sylvestr. inquisitionum. q. 3. in fine. **NOTA N.** tamen. Si Judex per iniquas interrogations extorqueat crimen rei à testibus, etiam scientibus iustitiam & opponere potenterb^o, non posse eum ex tali cognitione procedere, quia in hoc casu insultit injuriam ipse Judex reo, nec testes potuerunt cedere juri alieno, sicut reus proprio: ita Recētiores, quos referunt citati DD. conclus. 1. Tertia Conclusio, si iustitia non se teneat ex parte Judicis judicantis, sed ex parte alterius, tunc ex tali cognitione potest Judex procedere: ut si tertius quis minus extorqueret à Petro criminis confessionem, & postea eum deferret ad judicium, posset tunc Judex procedere. Ratio, quia in hoc casu non ipse Judex infert injuriam: & licet alii revelando hujusmodi crimen peccaverint contra iustitiam, non tamen eorum iniquitas nocere debet iustitiae & bono communi, ad quod jam pertinet notum crimen punire. Deinde quia si opus esset, ut prima criminis manifestatio sive injuria fieret ad hoc, ut Judices procederent, ferè nulla crimina puniren-

nirentur. *Sotus supra*: qui tamen observat conclusionem hanc procedere solum de persona privata: undè aliud videtur sentire, quando aliquis Judex extorqueret veritatem, tūc enim videtur sentire, quod alius Judex ex illa cognitione non posset procedere. Sed *Navar: cap. inter verba corol: 13. n. 596.* absolutè docet, quod ille Judex potest procedere ex veritate ab alio Judice injustè extorta: quia ille, qui procedit, non fecit in justitiam. *Quarta conclusio* Judex factâ promissione impunitatis confessionem criminis eliciens, Reum condemnare non potest, si reus confessionem permendacium, simulationem, dolum vè Judicis, extortam postea retractet: ita *Co-var: 1. var: resol: cap. 2. n. 16. Delrius disq: mag: lib. 5. sec: 10. concl: 2. & 3.* Colligitur ex dictis concl: 2. & probatur 1. quia hæc confessio extorta est à Judice per dolum, ergo ex seipsa non est sufficiens ad condemnationem *cap. sane de renunc:* 2. probatur ex reg. generali, quā dicitur absolutè fidem servandam esse, nullumq; sub fide publica fallendum *L. 1. ff. de pactis L. 1. ff. de constit. pecun:*